

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО

(повна назва підрозділу)

КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

(повна назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор із науково-педагогічної
роботи

Сергій Слободян

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Супервізія і наставництво в інклюзивній освіті

SUPERVISION AND MENTORING IN INCLUSIVE EDUCATION

рівень вищої освіти _____ другий (магістерський) _____

тип дисципліни _____ обов'язкова _____

мова викладання _____ українська _____

Робоча програма навчальної дисципліни «Супервізія та наставництво в інклюзивній освіті» для студентів спеціальності А2 Дошкільна освіта. Освітня програма: Дошкільна освіта.

«03» березня 2025 р. 16 с.

Розробник: Курчатова Анжеліка Віталіївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Супервізія та наставництво в інклюзивній освіті» розглянуто на засіданні кафедри дошкільної освіти

Протокол № 3 від «05» березня 2025 р.

Завідувач кафедри

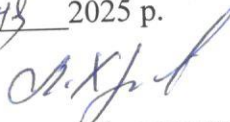

Олена Трифонова

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Супервізія та наставництво в інклюзивній освіті» розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського

Протокол № 3 від «6» березня 2025 р.

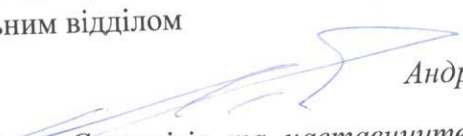
Голова

Людмила Хрящевська

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Супервізія та наставництво в інклюзивній освіті» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій Лабарткава

Робочу програму навчальної дисципліни «Супервізія та наставництво в інклюзивній освіті» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 3 від «26» березня 2025 р.

Голова НМР НУК

Сергій Слободян

© НУК, 2025

© Курчатова А.В. 2025

ЗМІСТ

<i>Вступ.....</i>	<i>4</i>
<i>1. Опис навчальної дисципліни.....</i>	<i>5</i>
<i>2. Мета вивчення навчальної дисципліни</i>	<i>6</i>
<i>3. Передумови для вивчення дисципліни</i>	<i>6</i>
<i>4. Очікувані результати навчання</i>	<i>6</i>
<i>5. Програма навчальної дисципліни.....</i>	<i>11</i>
<i>6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування</i>	<i>11</i>
<i>7. Форми поточного та підсумкового контролю.....</i>	<i>12</i>
<i>8. Критерії оцінювання результатів навчання.....</i>	<i>14</i>
<i>9. Засоби навчання.....</i>	<i>15</i>
<i>10.Рекомендовані джерела інформації.....</i>	<i>16</i>

ВСТУП

Анотація

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Супервізія і наставництво в інклюзивній освіті» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти зі всіх спеціальностей університету.

Дана програма «Супервізія і наставництво в інклюзивній освіті» може бути використана багато профільно в системі підготовки та перепідготовки здобувачів, підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

У програмі «Супервізія і наставництво в інклюзивній освіті» представлено теоретико- методологічні, нормативно-правові та організаційно-методичні засади інклюзивної освіти. Програма спрямована на висвітлення наступних питань: світовий досвід упровадження інклюзивної освіти; організація інклюзивного навчання в закладах освіти; дидактичні системи та педагогічні технології інклюзивної освіти; професійна компетентність керівника закладів з інклюзивними класами/групами; формування партнерської взаємодії суб'єктів інклюзивного навчання; індекс інклюзії як механізм моніторингу і оцінки діяльності закладу освіти; тощо. Для поглибленого вивчення пропонуються корисні ресурси, які складають сучасні наукові матеріали зарубіжних вчених, зокрема, канадських.

Ключові слова: *інклюзивна освіта, супервізія і наставництво, діти з особливими освітніми потребами, інклюзивне середовище.*

Abstract

The program of the normative discipline «Supervision and mentoring in inclusive education» is made by in accordance with the educational and scientific program of training second (educational) level of higher education in all specialties of the university.

This program «Supervision and mentoring in inclusive education» can be used in many ways in the system of training and retraining of applicants, professional development of teachers.

The program «Supervision and mentoring in inclusive education» presents theoretical and methodological, regulatory and organizational and methodological principles of inclusive education. The program aims to highlight the following issues: global experience in implementing inclusive education; organization of inclusive education in educational institutions; didactic systems and pedagogical technologies of inclusive education; professional competence of the head of institutions with inclusive classes / groups; formation of partnership interaction of inclusive education parties; Index of inclusion as a mechanism for monitoring and evaluating the activities of educational institutions; etc. For in-depth study, useful resources are offered, which are modern scientific materials of foreign scientists, in particular, Canadian.

Key words: *inclusive education, supervision, mentoring, children with special educational needs, inclusive environment.*

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	АОсвіта	Обов'язкова	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1-й	1-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	А2 Дошкільна освіта ОП Дошкільна освіта	Семестр	
		2-й	2-й
		Лекцій	
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		15 год	6 год.
		Практичні, семінарські	
		15 год	6 год.
Загальна кількість годин – 90		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2	Освітній рівень: другий (магістерський)	Самостійна робота	
		60 год	78 год.
самостійної роботи студента – 4		Індивідуальні завдання: 0 год.	
		Вид контролю: екзамен	
		Форма контролю: комбінована	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: опанування майбутніми фахівцями з інклюзивної освіти сучасними методичними та організаційними підходами до проведення супервізії і наставництва як інструменту професійної підтримки та професійного розвитку за місцем праці працівника.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни: дошкільна педагогіка, дитяча психологія, вікова фізіологія, фахові методики дошкільної освіти. Викладання курсу узгоджено з вивченням психології, педагогіки, фахових методик і проходженням практики.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

ПР 5.4. Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.

ПР 5.6. Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини.

ПР 5.10. Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

КЗ-5. Здатність працювати в команді.

КЗ-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. спроможності на ринку праці.

II. Фахові:

КС-3. Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами.

КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

КС-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.

КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної

5. Програма навчальної дисципліни

3-й семестр

Модуль 1. Сучасні уявлення про супервізію і наставництво.

Змістовий модуль 1. Пріоритети інклюзивної освіти

Тема 1. Проектування педагогічної діяльності в інклюзивному освітньому середовищі. Сучасні уявлення про супервізію і наставництво.

1. Інклюзивна освіта як сучасна освітня парадигма.

2. Інклюзивне навчання як освітній особистісно орієнтований процес.

3. Диференційоване викладання.
4. Організаційно-методичні аспекти диференційованого викладання. Адаптації та модифікації.

5. Стратегії навчання в інклюзивному класі.

6. Система організації навчання в інклюзивному класі.

Тема 2. Моделі супервізії.

1. Поняття супервізійної моделі.

2. Класифікація супервізорських моделей.

3. Специфічно орієнтовані моделі: модель розвитку вмінь, модель супервізії в сімейній терапії, Роджеріанська модель супервізії.

Література: [1,2,3].

Змістовий модуль 2. Стилі роботи супервізора

Тема 1. Стилі роботи супервізора, фокуси та форми. Початок роботи супервізора та супервізорські відносини: етика та цінності.

1. Основні стилі супервізора.

2. Базові компоненти стилю: спосіб спілкування, орієнтація на завдання чи на процес, стиль навчання/ викладання.

3. Ефективні та неефективні стилі супервізії.

4. Аспекти стилю супервізора.

5. «Робочий стиль». Базові компоненти стилю. Спосіб спілкування. Орієнтація на завдання чи процес. Стиль навчання або викладання.

6. Основні умови ефективного навчання стосовно супервізії.

7. Визначення та формування стилю стосунків у супервізії.

Література: [1,2,3].

Тема 2. Функції та якості супервізора. Професійні ризики: реакція супервізора на стрес і травму.

1. Особистісні властивості супервізора.

2. Чинники, які формують характер супервізора.

3. Перебування в ролі супервізованого.

4. Перебування в ролі наставника студентів, або вчителя практики.

5. Супервізорські ролі.

Література: [1,2,3].

Змістовий модуль 3. Супервізія та команда

Тема 1. Супервізія індивідів, груп та команд.

1. Поняття групової супервізії. Структура. Ролі.

2. Делегування частин ролі супервізора групи.

3. Різновиди ведення групової супервізії. Методи. Переваги, недоліки та види групової супервізії.

4. Обернена (або зворотна) супервізія. Заміщена супервізія.

5. Якості та властивості супервізора групи.

Література: [1,2,3].

Тема 2. Мотивація працівників і керівництва: Навчання та розвиток у супервізії.

1. Процес навчання та розвитку в супервізії.

2. Сучасні актуальні проблеми навчання супервізорів в Україні.

3. Створення в організації умов для ефективною супервізії.

4. Знання та вміння супервізора.

5. Основні функції визначення базових навичок супервізора. Необхідні для консультаційної супервізії категорії вмінь.
6. Політика розвитку персоналу.
7. Навчання нових супервізорів. Навчання авторитетних супервізорів. Підготовка тренерів.

Література: [1,2,3].

Тематичний план навчальної дисципліни

3-й семестр

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		лек	Пр	лаб	с.р.		Лек	пр	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1. Сучасні уявлення про супервізію і наставництво.										
Змістовий модуль 1. Пріоритети інклюзивної освіти										
Тема 1. Проектування педагогічної діяльності в інклюзивному освітньому середовищі. Сучасні уявлення про супервізію і наставництво.	15	2	2	–	11	15	1	1	-	12
Тема 2. Моделі супервізії. Сутність педагогічної діяльності вихователя	15	2	2	–	11	15	1	1	-	12
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	<i>30</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>–</i>	<i>22</i>	<i>30</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>24</i>
<i>Усього годин</i>	<i>30</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>–</i>	<i>22</i>	<i>30</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>24</i>
Змістовий модуль 2. Стилі роботи супервізора										
Тема 1. Стилі роботи супервізора, фокуси та форми. Початок роботи супервізора та супервізорські відносини: етика та цінності.	15	4	4	–	7	15	1	1	-	12
Тема 2. Функції та якості супервізора. Професійні ризики: реакція супервізора на стрес і травму.	15	4	4	–	7	15	1	1	-	12
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	<i>30</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>–</i>	<i>14</i>	<i>30</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>24</i>
<i>Усього годин</i>	<i>30</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>–</i>	<i>14</i>	<i>30</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>24</i>
Змістовий модуль 3. Супервізія та команда										
Тема 1. Супервізія індивідів, груп та команд.	15	1	2	–	12	15	1	1	-	12
Тема 2. Мотивація працівників і керівництва: Навчання та розвиток у супервізії.	15	2	1	–	12	15	1	1	-	12
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	<i>30</i>	<i>3</i>	<i>3</i>	<i>–</i>	<i>24</i>	<i>30</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>24</i>
<i>Усього годин</i>	<i>30</i>	<i>3</i>	<i>3</i>	<i>–</i>	<i>24</i>	<i>30</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>24</i>
<i>Разом</i>	<i>90</i>	<i>15</i>	<i>15</i>	<i>–</i>	<i>60</i>	<i>90</i>	<i>6</i>	<i>6</i>	<i>-</i>	<i>78</i>

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Супервізія: основні підходи та принципи.	2	1
2	Моделі супервізії.	2	1
3	Стили роботи супервізора, фокуси та форми. Початок роботи супервізора та супервізорські відносини: етика та цінності.	4	1
4	Функції та якості супервізора. Професійні ризики: реакція супервізора на стрес і травму	4	1
5	Супервізія індивідів, груп та команд.	2	1
6	Мотивація працівників і керівництва: Навчання та розвиток у супервізії.	1	1
	<i>Разом</i>	15	6

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до практичних занять – **2-4 год. / 1 заняття**;
- підготовка до контрольних заходів – **10 год. / 1 захід**
- підготовка проєктних завдань - **10 год. / 1 проєкт (тренінг)**.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість Годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	На основі аналізу практики у сфері освіти зробити SWOT-аналіз сучасної системи здійснення супервізії	5	6
2	Проаналізувати Типове положення про проведення супервізії впровадження концепції «Нова українська школа». Укласти таблицю за наступними критеріями: стандартизація, зміст, форми, умови здійснення, критерії моніторингу та оцінювання.	5	6
3	Розробити тренінг з налагодження довірливих стосунків між супервізором та супервізованим та формування лідерських якостей.	5	6
4	Розробити тренінг з налагодження взаємодії супервізованого з клієнтом	5	6
5	Розробити тренінгові вправи з формування супервізорських відносин	5	6
6	Проаналізувати методики оцінювання стилю супервізора та зробити звіт за результатами роботи	5	6
7	Використовуючи метод картування громади, зібрати дані про наявну інфраструктуру та соціальні послуги для дітей з ООП та їхніх сімей.	5	6
8	Підібрати методи проведення командної супервізії.	5	7
9	Підібрати методи проведення групової супервізії.	5	7
10	Підібрати методи проведення індивідуальної супервізії.	5	7
11	Підготувати презентацію про кращі практики практики	5	7

	здійснення супервізії		
12	Знайти у мережі Інтернет, науковій чи публіцистичній літературі матеріали, що містять опис зарубіжних практик здійснення супервізії та підготувати презентацію, дослідити можливості їх імплементації в Україні.	5	7
	<i>Разом</i>	<i>60</i>	<i>78</i>

Обов'язкова складова СРС:

1. Застосування тренінгових технологій: для відпрацювання певних алгоритмів розв'язання типових практичних завдань, за допомогою комп'ютера (психологічні тренінги інтелектуального розвитку, спілкування, розв'язання управлінських завдань).
2. «Кейс Стаді» як приклад успішної практики
3. Навчально-методичне забезпечення освіти дітей з особливими освітніми потребами.

Вибіркова складова СРС (виконання завдань, які студент обирає з метою підвищення свого професійного рівня особистого рейтингу згідно її п. 6.16 Положення):

За допомогою сервіса Kahoot та Quizziz створювати онлайн вікторини, тести, опитувальники. для батьків, педагогів, керівників (орієнтовні проблемні питання Особливості організації й управління інклюзивним навчальним закладом. Проблема розроблення курикулуму в закордонних літературних джерелах).

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

- 1) на лекційних заняттях:
 - лекція;
 - пояснення;
 - дискусія;
 - диспут;
 - ілюстрування;
 - демонстрація;
 - відеометод;
 - майстер-клас
- 2) на практичних заняттях:
 - виконання практичних завдань і вправ за допомогою програми Mentimeter;
 - інноваційні технології ;
 - інтерактивні методи «Веб-серфінг» багаторазовий перехід по посиланнях з одних веб-сторінок інтернет-сайтів на інші, тобто «переміщення поверхнею інтернету»;
 - мультимедійні технології: робота з різними додатками (текстовими, графічними та картографічною інформацією)..

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- усні відповіді (практичні заняття);
- проєктні (самостійні) роботи;
- контрольна робота;

7. Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок, (самостійні роботи) (максимально 60 балів), практичні роботи (максимально 30 балів) й оцінки за контрольну роботу (максимально 10 балів).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Усні відповіді на практичних заняттях	Критерії оцінювання
2	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки з доречним ілюстративним матеріалом, може підкріплюватися коректними цитуваннями думок / поглядів учених. Студент виконує всі вправи, зазначені робочою програмою, повністю засвоїв теоретичний матеріал. Студент дає повну, ґрунтовну, аргументовану відповідь, розкриває і науково обґрунтовує теоретичні положення, виявляє вміння аналізувати, порівнювати, виділяти головне, висловлює власні судження та особисте ставлення; відповідь відзначається системністю, послідовністю, логічністю викладу думок і творчим підходом
1,5	Відповідь в цілому правильна, доволі повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу. Студент виконує всі вправи, зазначені робочою програмою, виконання вправ викликає невеликі труднощі; добре володіє теоретичними знаннями. Студент дає повну відповідь на питання, виявляє здатність аналізувати, при цьому допускає неточності у розкритті змісту питання або відповідь не повна
1	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована з використанням неправильної / некоректної термінології. Студент виконує лише частину вправ, що зазначені робочою програмою; має певні прогалини у теоретичних знаннях з відповідної теми. Студент демонструє фрагментарні знання заняття, які є частково правильними; відповідь містить грубі помилки у аналізі подій, явищ, фактів, використанні політологічної термінології, відзначається порушенням логіки викладу, неаргументованим висвітленням проблеми.
0,5	Відповідь частково правильна, містить неточності, проте не містить жодних аргументів та ілюстративного матеріалу.

	Студент не виконує взагалі або виконує недостатню кількість вправ, не оволодів теоретичними знаннями з відповідної теми. Студент дає неповну, нелогічну, неаргументовану відповідь на питання; або ж у відповіді допущені суттєві помилки, відсутня здатність аналізувати.
0	Студент не дає відповіді чи його відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 30 балів (15 відповідей по 2 бали ДФН, 6 відповіді по 2 бали ЗФН).</i>

Самостійна (проектна) робота	Критерії оцінювання
10-8	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, підбирає доречний ілюстративний матеріал, здійснює коректні та доцільні цитування, а також грамотно проводить експеримент і на високому рівні здійснює обробку його результатів.
7-5	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, допускається незначних помилок у добірці ілюстративного матеріалу, здійснює коректні та доцільні цитування, в експериментальних роботах містяться незначні недоліки в обробці їхніх результатів.
4-3	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але поверхнево чи з певними неточностями, подає недоцільні цитування та недоречні ілюстрації, а також виконує експериментальні роботи не на різнотипних мовленнєвих матеріалах та з недостатньою кількістю респондентів.
2	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але не презентує аналітику різних наукових джерел, не підбирає доречний ілюстративний матеріал, не наводить коректні та доцільні цитування, проводить експерименти, проте не презентує обробку його результатів та не демонструє вміння робити висновки.
1	Студент виконує роботу з методичної допомоги викладача на кожному етапі проведення експериментів.
0	Студент не виконує роботи.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 60 балів (6 робіт по 10 балів ДФН, ЗФН 6 по 10 балів).</i>

Контрольна робота	Критерії оцінювання
ДФН 10 ЗФН 16-14	Робота виконана без змістових помилок (завдання I, II та III рівнів складності), містить точні відповіді на питання теоретичного характеру,
ДФН 9-7 ЗФН 13-10	Робота представлена з повними та правильними відповідями всіх рівнів складності, студент правильно ідентифікує технологію.

ДФН 6-5 ЗФН 9-7	Робота виконана з огріхами в описі технології, проте безпомилково виконано завдання I та II рівнів складності.
ДФН 4-3 ЗФН 6-4	Робота виконана з неточностями у формулюванні дефініцій термінів та значними огріхами в описі технології.
ДФН 3-1 ЗФН 3-1	Робота містить значну кількість помилок у завданнях усіх рівнів складності або незначну кількість помилок у завданнях I та II рівнів складності та відсутності виконання завдань III рівня.
0	Робота не виконувалася.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 10 балів (для ДФН, 16 балів для ЗФН)</i>

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Практичні заняття	15x2 бали = 30 балів	6x4 бали = 24 балів
Самостійна (проектна) робота	6x10 бали = 60 балів	6x 10 балів = 60 балів
Контрольна (письмова) робота	1x10 балів= 10 балів	1x16 балів = 16 балів
Всього	100	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	T1	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	4
	T2	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	10	Самостійна (проектна) робота	10
ЗМ 2	T1	Відповідь на практичному занятті	8	Відповідь на практичному занятті	4
	T2	Відповідь на практичному занятті	8	Відповідь на практичному занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	10	Самостійна (проектна) робота	10
ЗМ 3	T1	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	4
	T2	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	10	Самостійна (проектна) робота	10
Контрольна робота		Контрольна робота	10	Контрольна робота	16
Підсумковий контроль		Залік		Залік	
Сума			100		100

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять послужать передусім мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації); відеоматеріали (навчальні кінофільми, а також інтерв'ю, виступи тощо як фактографічний матеріал).

На практичних заняттях прислужиться бібліотечних фонд Університету та електронні репозитарії світу.

Словесні, наочні, практичні, практико-теоретичні, пояснювально-ілюстративні, репродуктивні.

Технології: здоров'язбережувальні, інформаційно-комунікаційні, комунікативно-мовленнєві, соціально-комунікативні, розвивальні, діагностичні, пропедевтичні, особистісно зорієнтовані, диференційованого навчання, методики виховного спрямування

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

За джерелом інформації:

Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint –Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

Практичні: вправи.

За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; інтерактивні методи навчання, створення ситуацій пізнавальної новизни та зацікавленості.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Супервізія: професійна підтримка і професійний розвиток педагогів. URL: <http://www.ussf.kiev.ua/images/news/2019.09.18/%D0%A1%D1%83%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B2%D1%96%D0%B7%D1%96%D1%8F.pdf>
2. Браун А. Супервізор у соціальній роботі: Супервізія догляду в громаді, денних та стаціонарних установах / А. Браун, А. Боурн ; [пер. з англ. Т. Семигіної]. К. : Університет. вид-во «Пульсари», 2003. 240 с.
3. Волошина, О. В. Інтервізія та супервізія як форми методичного супроводу професійного розвитку фахівців системи психологічного забезпечення ЗВО із специфічними умовами навчання. *Редакційна колегія*, 36. 2021.

Допоміжна література

1. Ivanyuk, I. Супервізія та інтервізія у роботі педагога. *Психологія та психосоціальні інтервенції*, 1, 36-40. 2018.
2. Klokhar, N. I., Goncharenko, N., & Dymenko, R. Супервізія як демократична складова управління Новою українською школою: основні принципи. *Global Academics*, 3(4). 2019.
3. Гончарова-Чагор А.О. Інтервізія та супервізія як форми методичного супроводу професійного розвитку фахівців психологічної служби. URL: <https://osvita.cv.ua/interviziya-tasuperviziya-yak-formy-metodychnogo-uprovodu-profesijnogorozvytku-fahivtsiv-psyhologichnoyi-sluzhby/>.
4. Данілавичюте Е. А. Стратегії викладання в інклюзивному навчальному закладі: навчально-методичний посібник / За заг. ред. А. А. Колупаєвої. К.: Видавнича група «А.С.К.», 2012. 360 с.
5. Диференційоване викладання в інклюзивному навчальному закладі: навчально-методичний посібник / за загальною редакцією Колупаєвої А. А. К.: Видавнича група «А.С.К.», 2012. 124 с. (Серія «Інклюзивна освіта»).
6. Іванюк, І. В. Супервізія та інтервізія в школі: дієві засоби від професійного вигорання вчителів. *Сучасна школа України*, 10, 40-44. 2018.
7. Колупаєва А.А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи. Монографія. К.: САММІТ-

книга, 2008.

8. Наказ МОН України №1313 від 18.10.2019 «Деякі питання організації та проведення супервізії». URL: <https://drive.google.com/file/d/15ASul4NvdH8MHPRPdVx84ZzNKUY4P28j/view>.
9. Олексін, Ю. П., & Якубовська, С. С. Педагогічна супервізія як елемент індивідуалізації дуального навчання. *Young*, 56 (4.1). 2018.
10. Основи інклюзивної освіти. Навчально-методичний посібник / за заг. ред. Колупасвої А.А. К.: «А.С.К.», 2012. 308 с.
11. Порядок організації системи психологічного забезпечення поліцейських, працівників Національної поліції України та курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських, затверджений наказом МВС України № 88 від 06.02.2019. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE33319.html.
12. Таранченко О. М., Найда Ю. М. Диференційоване викладання в інклюзивному навчальному закладі: навч. курс та навчально-методичний посібник / за заг.ред. А. А. Колупасвої. К.: Видавнича група «А.С.К.», 2012. 124 с. (Серія «Інклюзивна освіта»).
13. Універсальний дизайн в освіті: посібник / Під заг. ред. Софій Н. З., К.: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. 76 с.
14. Шапочка К.А. Методичні рекомендації з дисципліни «Інклюзивна освіта». Миколаїв: МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2020. 137 с.
15. Benschhoff J. B. Peer consultation for professional counselors. Ann Arbor, MA : Clearinghouse of Counseling and Personnel Services. 1992.
16. Bernard J. M., Goodyear R. K.) Fundamentals of clinical supervision. Boston : Allyn &Bakon. 1992.

Інформаційні ресурси

1. www.nmc.io.ippo.kubg.edu.ua
2. www.ussf.kiev.ua
3. www.naiu.org.ua
4. <http://ispukr.org.ua/>